

10. Stadnyk, S., Sereda, N., Goncharov V. (2021). Osoblyvosti diialnosti fitnes-klubiv v umovakh karantynnykh obmezhen. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk*. № 5 (85). pp. 75-81. (in Ukr.).
11. Stadnyk, S.O. (2018). Diialnist fitnes-klubiv u misti Kharkovi. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk*. № 2. pp. 58-62. (in Ukr.).

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3\(175\).31](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3(175).31)
УДК 378.091.3:002.1-051]6004-024.11

Сидоренко Тетяна Михайлівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри документознавства та інформаційної діяльності
Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНФОРМАЦІО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ДОКУМЕНТОВПОРЯДНИКІВ

Актуалізовано необхідність системного аналізу інформаційно-аналітичних систем у галузях знань освіта/педагогічні науки, соціально-поведінкові науки та культури і мистецтва. Виокремлено понятійно-категоріальний апарат системного аналізу функціоналу інформаційно-аналітичної системи професійного розвитку комунікативної культури документовпорядників. Уточнено поняття «інформаційно-аналітична система», конкретизовано визначення «інформаційно-аналітична система закладів вищої освіти». Розкрито мету формування та цільові завдання інформаційно-аналітичної системи закладів вищої освіти, її будову та чинники врегулювання, встановлено структурні складові компоненти системи. Уточнено методичний апарат системного підходу в інформаційно-аналітичній діяльності та предметну область досліджень системного аналізу інформаційно-аналітичної системи професійного розвитку документовпорядників. Виокремлено класифікаційні ознаки системоутворюючих характеристик, які становлять предмет системного аналізу. Застосовано системний підхід для визначення функціональної будови системи. Актуалізовано управлінські функції, виділено класифікаційні ознаки функціоналу управління. У ході системного аналізу класифіковано функціональні особливості інформаційно-аналітичної системи професійної підготовки та розвитку комунікативних культури документовпорядників, а саме функції: правозастосовну з правового захисту соціальних гарантій національного та глобального виміру; політико-адміністративну за типами та видами політик різного рівня управління; соціально-економічну зв забезпечення ефективності політики сталого розвитку; культурно-мистецьку академічної культури; наглядову сфери технічного регулювання; обслуговуючу зі сервісу правового та соціального захисту учасників освітнього та науково-дослідницького процесів.

Ключові слова: системний підхід і аналіз, професійна підготовка та розвиток комунікативної культури, фахівці сфери діловодства, методичний апарат системного аналізу, інформаційно-аналітична система закладів вищої освіти, структурні складові компоненти системи, предметна область системного аналізу інформаційно-аналітичної системи, класифікаційні ознаки системоутворюючих характеристик у предметі системного аналізу, системний аналіз функцій управління, функціональні особливості інформаційно-аналітичної системи професійної підготовки та розвитку фахівців документовпорядників.

Sydorenko T. M. Systematic analysis of the functional features of the information and analytical system of the professional development of the communicative culture of documents The need for systematic analysis of information and analytical systems in the fields of knowledge education/pedagogical sciences, socio-behavioral sciences and culture and art has been updated. The conceptual-categorical apparatus of the system analysis of the functionality of the information-analytical system of the professional development of the communicative culture of document editors is singled out. The concept of "informational and analytical system" has been clarified, the definition of "informational and analytical system of higher education institutions" has been specified. The goal of formation and target tasks of the information and analytical system of higher education institutions, its structure and factors of regulation are disclosed, the structural components of the system are established. The methodical apparatus of the system approach in information-analytical activity and the subject area of research of the system analysis of the information-analytical system of the professional development of document editors have been clarified. The classification features of system-forming characteristics, which are the subject of system analysis, are singled out. A systematic approach was applied to determine the functional structure of the system. Management functions have been updated, classification features of management functionality have been highlighted. In the course of the system analysis, the functional features of the information-analytical system of professional training and development of the communicative culture of document editors were classified, namely the functions: law-enforcing legal protection of social guarantees of the national and global dimension; political-administrative by types and types of policies of different levels of management; socio-economic connection to ensure the effectiveness of the policy of sustainable development; cultural and artistic academic culture; supervisory sphere of technical regulation; serving from the service of legal and social protection of participants in educational and research processes.

Keywords: system approach and analysis, professional training and development of communicative culture, specialists in the field of office management, methodological apparatus of system analysis, information and analytical system of higher education institutions, structural components of the system, subject area of system analysis of information and analytical system,

classification features of system-forming characteristics in the subject of system analysis, system analysis of management functions, functional features of the information-analytical system of professional training and development of document editors.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Актуальність застосування системного аналізу інформаційно-аналітичних систем у галузі культури і мистецтва зумовлено необхідністю удосконалення методологічної практики дослідження об'єктів публічного управління та адміністрування в сфері освіти, науки й інноватики, а саме процесів і явищ пов'язаних з функціоналом закладів вищої освіти (далі – ЗВО) щодо розроблення, впровадження та модернізації професійної підготовки й розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства. Усталеного визначення поняття інформаційно-аналітична система ЗВО, нажаль, не існує, не зважаючи на їх впровадження у процесах модернізації, реформування неперервної освіти. Тому потребує теоретико-методичного опрацювання тезаурус педагогічної проблеми дослідження професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства, документ-менеджменту, керування документальними процесами у інформаційно-аналітичній системі ЗВО, а також уточнення методичного апарату системного аналізу її функціональних особливостей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання системного аналізу розкрито у наукових працях М. Лесечко – в аспектах теорії, методології в практики системного підходу, Ю. Сурмина – щодо функціональних особливостей аналітичної діяльності у неприбуткових організаціях, І.Захарова, Л.Філіпова – з базових основ інформаційно-аналітичної діяльності, С.Телешун, А. Баронін – ролі системного аналізу у політичній аналітиці, прогнозуванні та консультуванні, О. Валевського, В. Ребкала – методології та практики політичного аналізу, В.Варенко, І.Братусь, В.Дорошенко, Ю.Смольников, В. Юрченко – процедур системного аналізу інформаційних процесів, М.Згуровський, Н.Панкратова – специфіки інтелектуальних обчислень, теорії та практики їх застосування, Д. Павленко, Ю.Семенюк, Ю.Лисецький – проблем забезпечення ефективності системи національної безпеки.

Виділення раніше невиділених частин. Мета – удосконалення теоретико-методичних засад застосування системного підходу для аналізу функціоналу інформаційно-аналітичної системи професійного розвитку комунікативної культури фахівців-документовпорядників. Об'єкт – методичний апарат системного аналізу інформаційно-аналітичної системи професійної підготовки й розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства; предмет – функціональні особливості інформаційно-аналітичної системи професійного становлення й розвитку фахівців сфери діловодства.

Виклад основного матеріалу. Конкретизовано поняття «інформаційно-аналітична система ЗВО» як система інформаційно-аналітичного забезпечення для нарощення, систематизації, функціонального розподілу інформації за призначенням основних видів інституційної діяльності (організації освітнього процесу, науково-дослідницької та проєктно-пошукової, інноваційної, навчально- та науково-дослідної, інформаційної, бібліотечної та архівної справи, планово-фінансової; управління кадрами, якістю та безпекою, процесами; міжнародної, соціальної та правового захисту; профорієнтаційної, професійної підготовки, перекваліфікації, підвищення кваліфікації та стажування; публічного управління та адміністрування, громадського самоврядування; технічного регулювання та матеріально-технічного забезпечення), метою якої є удосконалення управління ЗВО за для сталого розвитку та реалізації стратегії освітньої політики якості й безпеки життєдіяльності соціокультурних форм.

Уточнено тлумачення поняття «інформаційно-аналітична система» завдяки узагальненню принципів архітектури інформаційно-технологічних систем, а саме зважаючи на: технологічну платформу процесів і апаратів спеціального призначення, програмного забезпечення для опрацювання інформаційних масивів даних з метою отримання системно-аналітичних заключень (звітів); архітектура ресурсозабезпечення інформаційної (в тому числі кібер-) безпеки суспільства, яка включає – інформаційні ресурси, комунікаційні, технологічні, системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління, моделювання та прогнозування стану й розвитку об'єктів дослідження/функціонування; інституційну інфраструктуру консолідації зусиль та інтеграції інформаційно-аналітичної діяльності структурних підрозділів ЗВО, органів влади, громадського самоврядування та забезпечення ефективності публічного управління та самоврядування в сфері освіти, науки й інноватики. Консолідація архітектоніки інтегрованої інформаційно-аналітичної системи базується на координаційно-субординаційній взаємодії (вертикалей і горизонталей) підрозділів керівного органу управління інформаційно-технологічними забезпеченням установи/ЗВО та передбачає розроблення, впровадження, синергетичну інтеграцію комунікаційних апаратних комплексів, програмних і методичних засобів інформаційних платформ, банків, які функціонують на цілісному методологічному базисі, придатному для удосконалення й модернізації інформаційно-аналітичної мережі. Система інформаційно-аналітичної мережі управління професійною підготовкою та розвитком комунікативної культури фахівців спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» формує інформаційно-аналітичний базис інституційної діяльності установи сфери освіти, науки й інноватики в якості академічної спадщини наукових шкіл, методологічного потенціалу ЗВО (концепції, стратегії, плани, програми, методики, методи, засоби, нормативно-методичні, адміністративні процедури застосування інформаційних технологій) для прийняття доцільних організаційно-управлінських рішень, які забезпечують подолання проблем інституційного та суспільного розвитку.

Метою формування інформаційно-аналітичної системи є забезпечення ефективності управлінської діяльності у стратегії освітньої політики якості й безпеки соціокультурних форм ЗВО для сталого розвитку України. Цільові завдання інформаційно-аналітичної системи ЗВО полягають у: формуванні інформаційного базису методології системного управління якістю професійної підготовки й розвитку фахівців; забезпеченні функціональної відповідності інформаційних потоків і процесів у підсистемах моделей організації неперервної освіти; інформаційному менеджменту публічного управління та адміністрування, громадського самоврядування, консолідації зусиль зацікавлених сторін та владних структур, в тому числі згуртованості міжнародної інтеграції; організації аналітично-пошукової та експертної діяльності для прийняття управлінських стратегій політики, планування, моделювання й прогнозування стану й перспектив розвитку ЗВО;

інформаційному моніторингу ефективності контролю й нагляду за виконавською дисципліною, проектування кадрової ротації та формування академічного й адміністративного резерву для ефективного функціонування інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Розкрито, що будова системи інформаційно-аналітичної діяльності відображає потреби інституції/ЗВО, галузі культури і мистецтва, на яку орієнтовано спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та сфера діловодства у суспільній системній діяльності за видами економічних робіт. Архітектоніка інформаційно-аналітичних систем ЗВО регулюється чинниками, а саме: функціональними особливостями цільового призначення професійної підготовки та розвитку комунікативної культури фахівців документопорядників і органів державного та публічного управління; пріоритетними вимогами до транспарентності та партисипатії установи/ЗВО й зовнішніх органів взаємодії (в тому числі міжнародних) структур політики консолідації, безбар'єрності й згуртованості для реалізації стратегій освітньої політики впродовж життя, «демократизації», «сталого розвитку» й «освіти майбутнього». Відповідно функціональні особливості та їх об'єм інформаційно-аналітичної роботи обумовлюється підпорядкуванням установи/ЗВО у системі державного регулювання, публічного управління, органів міжнародної інтеграції в сфері освіти, науки й інноватики; семантикою й масштабами сфери застосування інформаційно-аналітичної діяльності; динамікою та швидкістю обміну інформаційними масивами; рівнями адміністративно-територіальної та особливостями територіально-громадської організації територій з врахуванням транскордонних, національних, регіональних, локальних потреб специфіки або галузевої інфраструктури на рівнях (головного, територіального, інституційного управління).

Методичний апарат системного підходу в інформаційно-аналітичній роботі базується на застосуванні методу системного аналізу виокремлених структурних складових системних об'єктів/системи як об'єкта для їх якісної та кількісної метрики параметрального оцінювання процесів і явищ, встановлення структурних, організаційних і функціональних особливостей взаємодії; визначення абрису архітектури об'єкту дослідження (системи, складових елементів, взаємин, механізмів і способів транспортування/трансляції внутрішньої та зовнішньої інформаційних потоків поінформування).

Предметна область досліджень системного аналізу інформаційно-аналітичної системи професійного розвитку комунікативної культури документопорядників охоплює основні завдання, процедури та орієнтована на функціонал обраного напрямку аналізування інформаційних масивів даних у аспектах діагностики факторів впливу, чинників взаємодії у досягненні балансової рівноваги та параметрів (показників, критеріїв, рівнів) небезпеки (ризиків і загроз) з метою встановлення міжсуб'єктних відносин і формування безпеки системи, її ефективності функціонування та репутації.

Уточнено, що особливістю системного аналізу забезпечення є процесний підхід для збирання інформаційних даних стратегічного характеру та компаративістика їх семантики з бажаними очікуваннями релевантності; діагностування та аналізування інформаційних даних стратегічного моніторингу має здійснюватися згідно умов геополітичних, соціально-турбулентних викликів у освітньо-політичних агентах змін стану систем професійної підготовки та розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства, а також встановлення тенденцій і закономірностей у виокремлених стратегічних інтервалах.

Класифікаційні ознаки системоутворюючих характеристик становлять предмет системного аналізу, серед них виокремлено:

- тип і укомплектування системи (компонентний склад і чисельність структурних елементів, їх функціональні та структурно-організаційні взаємини, особливості підсистемних видів та їх активність впливу на системні властивості цілісної єдності);
- архітектура типу системи/тип ускладнення будови, амплітуда різноманітності взаємин – безпосередніх, дотичних, опосередкованих, зворотних, ієрархія будови, інтенсивність впливу будови на характеристику та системну семантику);
- структурна організація системи (організаційний тип, інфраструктурні просторово-часові виміри масштабів, абрис адміністрування, збалансованість та стійкість, тип відкритості, раціональність організації, керівна спроможність як власне системи, так і нею);
- семантика системи/цілі її функціоналу, їх призначення, яскравість, функціональні види – дивізійна, технологічна, нелінійна, внутрішньо- та зовнішньо-системна у невизначених і обраних умовах на рівнях складності та безпеки, функціональні способи і засоби, функціональне проектування оптимуму та функціональна трансформація;
- дислокація системи у навколишньому просторі (рамкові кордони та масштаби, тип середовища, балансовий стан, незамкненість, стабільність, спосіб взаємодії з довкіллям, адаптивна здатність, валентність, чинники та агенти біфуркації);
- розвиток системи (місія, системоутворюючі чинники, життєвий цикл і цикл якості, етапи етіології та розвитку, внутрішньосистемні явища й процеси, інтенсивність, динаміка, здатність самовідновлення, інноваційність модернізації, хаотичність перетворень та ентропія).

Системний аналіз як мету досліджень освітньої політики якості й безпеки життєдіяльності соціокультурних форм організації професійної підготовки й розвитку комунікативної культури фахівців сфери документ-менеджменту застосовують з метою удосконалення практики вивчення систем – як об'єктів управління. Значну роль у системному оцінюванні стану та розвитку інформаційно-аналітичної системи відіграє структурно-функціональний аналіз системної діяльності за призначенням, роль виконання спеціалізованих операцій, спроможність здійснювати системно-організаційні види робіт, функціональні посадові обов'язки виконавців (тобто системний аналіз функціоналу – дій, робіт, виконання).

Системний підхід до визначення, виокремлення та формування структури функцій системи застосовано для опису предметної сфери системного аналізу характеристик системності, а саме – функціонального складу; організації

функціоналу у видах внутрішніх і навколишніх функцій для забезпечення дієвої оптимальності та модернізації; місця розташування, стану та потенційного розвитку системи та їх впливу на системні властивості.

Насамперед, актуалізовано управлінські функції інформаційно-аналітичної системи професійної підготовки та розвитку комунікативної культури фахівців; їх вирізняють у ході управлінської діяльності згідно працездозподілу організації згідно спеціальних форм, методики, засобів впливу на об'єкти, процеси та явища керування; функції управління виявляються через зміст і сутність освітньої політики ЗВО (безпосередньо публічного управління та адміністрування, документ-менеджменту, управління якістю й безпекою соціокультурних форм в сфері освіти, науки й інноватики, галузі культури і мистецтва).

Вияв системного підходу до упорядкування структурно-функціонального апарату управління відбувається через аналіз цілісної єдності об'єкту управління, де функції є виявом цілого, їх палітра трактується з точки зору підпорядкування (координаційно-субординаційної взаємодії), бачення представників адмінапарату, підлеглих, а також змісту та специфіки управлінських процесів (принципів, способів і суті управлінських робіт). Основні класифікаційні ознаки функціоналу управління виділено у комплексі: виокремлених видів менеджменту; цільового призначення управлінської праці та її цільового направлення на об'єкт адміністрування або чинники навколишнього середовища. За класифікаційними ознаками функції управління поділяють на: загальні – базові для усіх управлінських процедур, що ранжуються згідно послідовної наступності та визначеним терміном ціледосягнення мети (проектування, планування, прогнозування, організація, адміністрування, мотивація, нагляд, системний аналіз, облік) та носять циклічний характер; систематичні-спеціальні – горизонтальних орбіт працеорганізації, підпорядкованих апарату управління та цілеорієнтованих на певний об'єкт менеджменту (зачасту відносяться до управління суспільною діяльністю, певних галузей і сфер соціокультурних форм організації на рівнях управління проблемними ситуаціями та станами).

Виокремлюють ключові та допоміжні функції, відповідно до них віднесено – функції держуправління й регулювання адміністративні за типами політик, соціально-економічні, освітньо-наукові, соціокультурні, культур-мистецькі, безпекові, міжнародні, техніко-регулятивні – перші та постачальні зі забезпечення загальних ключових – другі. Зауважено, що семантичні функції управління ефективно реалізують за умов сумлінного дотримання та виконання загальних функцій; специфіка завдань функціоналу обумовлює сутність кожної спеціальної функції, зокрема. Завдяки процесному підходу при організації інституційних систем управління якістю й безпекою соціокультурних форм забезпечується розмежування спеціальних функцій для розподілу функціональних обов'язків за видам професійних робіт між підлеглими, кадровим та адмінапаратом, а також упорядкування освітнього й інформаційного менеджменту й досягнення мети освітньої політики ЗВО.

Висновки. Встановлено, що ефективність семантики управління залежить від характерних особливостей видів управлінської праці, властивостей системи посадових обов'язків працівників структурних підрозділів, адміністративного органу управління та призначення підсистем управлінської системи, організованої за рівнями повноважень, які здійснюються згідно обов'язків у етапах управлінського процесу. Визначено, що функції управління та способи їх здійснення трансформуються згідно змін нормативів регулювання підлягають модернізації та постійному удосконаленню.

Встановлено у ході системного аналізу функціональні особливості інформаційно-аналітичної системи професійної підготовки та розвитку комунікативної культури документопорядників. Виокремлено функції системи у реалізації освітньої політики якості й безпеки соціокультурних форм, а саме: правозастосовна зі правового захисту соціальних гарантій національного та глобального виміру (безпосередньо у аспектах якості й безпеки життєдіяльності персональної й колективної, інституційної й галузевої безпеки, в т.ч. інформаційної); політико-адміністративна за типами, видами політик інституційного, регіонального, національного, транскордонного рівня (Закони України за стратегіями безпеки та міжнародні законодавчі процедури регулювання політики, технічне регулювання адміністративних процедур за стандартами ISO, ДСТУ, настанов, технічних й інституційних регламентів, працезахорони, енергетичного й екологічного менеджменту, інформаційної та випробувальної діяльності, соціальної відповідальності, управління якістю, управління інформаційною безпекою, внутрішнього розпорядку та виконавської дисципліни); соціально-економічна зі забезпечення ефективності політики сталого розвитку (соціально-економічної складової), соціального захисту, дотримання соціальних стандартів (охорони здоров'я, регулювання прибутку, молодіжної та сімейної політики, спорту, розвитку особистості, освітньої політики якості й безпеки життєдіяльності); культурно-мистецька академічної культури (сфери освіти, науки й інноватики, академічної спадщини наукових шкіл, історико-культурної та природоохоронної спадщини); наглядова у сфері технічного регулювання (ліцензування, акредитація, моніторинг, аудит, паспортизація, маркування, стандартизація та сертифікація) контроль за управлінням якістю й безпекою життєдіяльності, документальними процесами надання освітніх, наукових, консультативно-дорадчих послуг і сервісів; обслуговуюча зі сервісу правового та соціального захисту учасників освітнього та науково-дослідницького процесів, культурно-мистецьких і соціокультурних проєктів і програм, інституційних і громадських інтересів, забезпечення доступу громадськості до інформації щодо якості й безпеки життя, ресурсозабезпечення й ресурсоощадності консультативно-методичної допомоги та підтримки державного та незалежного експертного оцінювання, управління персоналом, побутового та адміністративного сервісу.

Перспективи подальших досліджень полягатимуть у системному аналізі професійного розвитку комунікативної культури документопорядників.

Літератури

1. System analysis & intelligent computing: theory and applications (Studies in Computational Intelligence, 1022)/ ed. M. Zgurovsky, N. Pankratova. 1st ed. Springer. 2022. 428 p.
2. Сурмін Ю.П. Аналітична діяльність: посібник для аналітика неприбуткової організації. Київ : Центр інновацій та розвитку, 2002. 96 с.

3. Лесечко М. Д. Основи системного підходу: теорія, методологія, практика: навчальний посібник. Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2002. 300с.
4. Системний аналіз інформаційних процесів: навчальний посібник / В.М. Варенко, І.В. Братусь, В.С. Дорошенко, Ю.Б. Смольников, В.О. Юрченко. Київ: Університет «Україна», 2013. 203с.
5. Захарова І.В., Філіпова Л.Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.
6. Політичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. С. О. Телешуна. Київ : Вид-во НАДУ, 2007. 43 с.
7. Телешун С.О., Баронін А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації : курс лекцій. Київ : Видавець Паливода А.В., 2001. 112 с.
8. Теорія і практика політичного аналізу: навчальний посібник / за заг. ред. О.Л. Валевського, В.А. Ребкала. Київ: Міленіум, 2003. 227 с.

References

1. System analysis & intelligent computing: theory and applications (Studies in Computational Intelligence, 1022) (2022)/ ed. M. Zgurovsky, N. Pankratova. 1st ed. Springer. 2022. 428 p. [in English].
2. Surmin Yu.P. (2002) Analitichna diialnist: posibnyk dlia analityka neprybutkovoї orhanizatsii. Kyiv : Tsentr innovatsii ta rozvytku. 96 s. [in Ukrainian].
3. Lesechko M. D. (2002) Osnovy systemnoho pidkhodu: teoriia, metodolohiia, praktyka: navchalnyi posibnyk. Lviv: LRIDU UADU. 300s. [in Ukrainian].
4. Systemnyi analiz informatsiinykh protsesiv: navchalnyi posibnyk (2013) / V.M. Varenko, I.V. Bratus, V.S. Doroshenko, Yu.B. Smolnykov, V.O. Yurchenko. Kyiv: Universytet «Ukraina». 203 s. [in Ukrainian].
5. Zakharova I.V., Filipova L.Ia. (2013) Osnovy informatsiino-analitichnoi diialnosti: navchalnyi posibnyk. Kyiv: «Tsentr uchbovoi literatury». 336 s. [in Ukrainian].
6. Politychni aspekty informatsiino-analitichnoi roboty : navchalnyi posibnyk (2007)/ za zah. red. S. O. Teleshuna. Kyiv: Vyd-vo NADU. 43 s. [in Ukrainian].
7. Teleshun S.O., Baronin A.S. (2001) Politychna analityka, prohnozuvannia ta politychni konsultatsii: kurs leksii. Kyiv: Vydavets Palyvoda A.V. 112 s. [in Ukrainian].
8. Teoriia i praktyka politychnoho analizu: navchalnyi posibnyk (2003) / za zah. red. O.L. Valevskoho, V.A. Rebkala. Kyiv: Milenium. 227 s. [in Ukrainian].

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3\(175\).32](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3(175).32)

Сімченко А.В.
Національний університет фізичного виховання та спорту України, м. Київ
Півень О.Б.
Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків
Орлов А.А.
Запорізький національний університет
Тихорський О.А.
Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків

РІВЕНЬ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ СТУДЕНТІВ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ БОДІБІЛДІНГОМ

Стаття досліджує рівень психологічних бар'єрів серед студентів, що займаються бодібілдингом та тих, хто не займається спортом. Автори визначають сім основних бар'єрів, таких як особиста ініціатива, хибна установка, автономність, досягнення, ризик, комунікація та сприйнятливості до нового. У дослідженні взяли участь 52 студенти, з яких 25 – бодібілдери, а 27 – не займаються спортом. За результатами тесту, спрямованого на визначення психологічних бар'єрів, розглядається різниця між двома групами. Результати показують статистично значущі відмінності у бар'єрах "особистої ініціативи", "ризик" та "сприйнятливості до нового". Таким чином, зайняття бодібілдингом може впливати на психологічні характеристики студентів у цих аспектах порівняно з тими, хто не займається спортом.

Ключові слова: бодібілдинг, психологічні бар'єри, спортивна підготовка, студенти.

Abstract. Simchenko Andriy, Piven Oleksandr, Orlov Anatoliy, Tykhorskyi Oleksandr. Level of psychological barriers of students who are engaged in bodybuilding. The article explores the psychological barriers among students engaged in bodybuilding compared to those who are not involved in sports. It emphasizes the integral role of psychological preparation in sports training, with a focus on reducing athletes' psychological barriers. The study identifies seven key barriers in sports: personal initiative, faulty mindset, autonomy, achievement, risk aversion, communication, and openness to new experiences.

The research involves 52 students, comprising 25 bodybuilders and 27 non-athletes. A specialized psychological barrier assessment test, adapted for contemporary sports psychology needs, evaluates the prevalence of these barriers among participants. The identified barriers include personal initiative, which underscores the importance of athletes taking initiative and